

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vindicatio Augustanae Confessionis ab impactis ipsi, a Roberto Cardinale Bellarmino, per summam iniuriam, libello cui iudicii de formula concordiae titulum fecit, viginti & duobus mendaciis

**Titius, Gerhard
Besecenius, Stephan**

Helmestadi[i], 1656

Mendacium XIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-67740](#)

proper Confessionem quam modo recensuimus, tolerarent nos tro. Et in fine Apologiæ: iſirationem excitati schismatis reddent, qui manifestam veritatem initio condemnauerunt, & nunc summa crudelitate persequuntur. Tolerari itaque desiderarunt majores nostri in communione Romanæ ecclesiæ, saltem publicos abusus illis licuisse corrigere, & schismatis causam in adverſarios aperte contulerunt. In quibus etiam hætere culpam, res ipsa clamat, cum Leo x. urbis episcopus, Lutherum pendente lite, & interpositâ ab hoc (qui simul cognitioni cauſæ quām humilimè se offerebat) legitimâ ad universale Concilium appellatione, contra juris ordinem vibratâ excommunicatione, à suâ communione unâ cum omnibus ei adſtipulantibus projectit. Neque verò novi erat exempli, à Romano episcopo ad universale Concilium appellare, cum Pontificem non adeò diu, & verbis & facto universalis Concilio subiecissent Basileensem & Constantiensem Concilia, & ob oculos tum versaretur recentior Sorbonæ Parisiensis, ab eodem rugiente Leone, ad Universale Concilium, in cauſâ abolitæ sanctionis Pragmaticæ interposita appellatio, sicut hoc ex historiâ superioris seculi facile potest esse notum.

MENDACIUM XIII.

Articulo de Conjugio sacerdotum: *In Germaniâ inquit, primum ante annos 400. Sacerdotes vi coacti sunt ad cælibatum.* Hoc quoque Bellarminus mendacium vocat, & vel ante 800. annos, adductis aliquot in Germaniâ habitis Concilijs, Moguntino, Wormatiensi &c. & Zachariæ Pontificis testimonio, clericos ad cœlibatum adactos esse contendit.

Resp. Bellarminum ἀβλεψίᾳ quadam hic lapsum esse. Non enim dicitur à Confessoribus simpliciter, ante annos primum 400. prohibitionem conjugij clero Germanico imponi cœpisse, sed tum primum per vim, per supplicia

plicia inquam & tormenta ad coelibatum servandum sacerdotes compulsos esse. Quod historiarum monumenta palam eloquuntur. Sigebertus Gemblacensis anno 1074, memorat, Gregorium septimum alias Hildebrandum dictum, novo ut ipse ait *exemplo*, & ut multis visum fuerit, in considerato *præjudicio*, contra sanctorum Patrum sententiam uxoratos sacerdotes à divino officio removisse, & Laicis missam eorum audire interdixisse. Sed tum fautores hujus Pontificis, ubi animadverterunt parochos nihil minis, nihil execrationibus moveri, aliquos præstantiores diverse partis captos interficiunt, alios hoc exemplo deterrere volentes, verba sunt Huldarici Mutij candem rem versantis, Libr. xv. Historiae Germanicae pag. 132, ubi mox subjicit, nec tum Gregorium potuisse apud Germanos obtinere quod voluit. Suppliciis, inquit porro, affectis iis, quos ipsi bonos & Deum timentes viros, veritatemque defendantes judicabant, incepérunt omnem potestatem & autoritatem sedis Romanae contemnere, male de ea loqui, & quicquid Romano Pontifici intelligebant placere, illis suspectum erat, conspirabantque multi cum eis, etiam sub aliis episcopatibus, donec tandem non solum Germania, sed etiam Gallia in eam contra Romanum Pontificem sententiam adducta sit, ut ubique impunè & facerent & dicerent, contra sedem apostolicam Rome. De tali vi, qualem Mutius recenset, loquitur Confessio, ejusque autorem Hildebrandum illum facit. Quod Claudium Espenceum, scriptorem Pontificium, Libro i. de Sacrorum hominum continentia Cap. xii. disertius astrue re affirmant, qui librum illum legerunt, nobis enim ejus videndi copia nunc fieri non potuit.

45

MENDACIVM XIV.

Artic. eod. de Conjugio Sacerdotum. Et res gesta est tam inciviliter, ut non solum in posterum conjugia prohiberentur, sed etiam praesentia, contra omnia jura divina & humana, con-

F 3

tra